

Arkiveringsinstruktioner kyrkovalet 2025

Regelverket för hantering av kyrkovaalshandlingar

Övergripande bestämmelser om arkiv och hanteringen av handlingar inom Svenska kyrkan finns i kyrkoordningen 53-56 kap. samt i Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB). För de handlingar som inkommer till eller upprättas hos Svenska kyrkan i samband med direkta val gäller samma bestämmelser som för övriga handlingar. I korthet betyder det att handlingarna ska registreras eller hållas så ordnade att det utan svårigheter kan fastställas om de har kommit in eller upprättats (kyrkoordningen 55 kap 3§). Handlingar som hanterats enligt ovan utgör en del av svenska kyrkans arkiv. Utgångspunkten för svenska kyrkans arkivhandlingar är att de ska bevaras, hållas ordnade och vårdas. Handlingar får emellertid gallras, men detta förutsätter att gallringsbeslut har fastställts av kyrkostyrelsen.

Följande bestämmelser reglerar vård, redovisning och gallring av svenska kyrkans handlingar samt hantering av handlingar i direkta val:

- SvKB 2017: 1 kyrkostyrelsens beslut med närmare bestämmelser om vård och annan hantering av handlingar i kyrkans arkiv. Denna bestämmelse innefattar även de förteckningsplaner som ska användas vid redovisning av svenska kyrkans handlingar.
- SvKB 2019:1 Kyrkostyrelsens beslut med närmare bestämmelser om gallring. Denna bestämmelse innehåller regler för gallring av handlingar.
- SvKB 2019:17 Kyrkostyrelsens beslut med närmare bestämmelser om direkta val. Denna bestämmelse innehåller bl a. regler för hanteringen av lämnade valsedlar.

Gallring av kyrkovaalshandlingar

Gallring av handlingar inom kyrkovalet regleras av SvKB 2019:1 10 kapitel. Detta kapitel innehåller huvudreglerna för hur kyrkovaalshandlingar ska gallras.

1 § Efter att ett direkt val har avslutats och valet vunnit laga kraft får följande handlingar gallras:

- protokoll över valförrättning i vallokal,
- anteckningar vid röstmottagning,
- protokoll över preliminär röstsammanräkning,
- valkuvert vid förhandsröstning,
- protokoll över hanteringen av förtidsröster,
- tillkännagivanden om tid och plats för slutgiltig sammanräkning,
- tillkännagivanden om att valen är avslutade,
- röstkort i samband med förtids-, brev- eller budröstning,
- giltiga valsedlar, där det inte förekommer strykningar, tillägg och särskild personröst.

2 § Efter utgången av den tid som valet avser får följande handlingar gallras:

- ogiltiga valsedlar,
- valsedlar där det förekommer strykningar, tillägg och särskild personröst,
- korrekturen för listor med kandidater.

Handlingar av liten eller tillfällig betydelse inom kyrkovalet

SvKB 2019:1 kap. 12 möjliggör gallring av handlingar som anses ha liten eller tillfällig betydelse för en verksamhet. Gallringen får ske under förutsättning att handlingarna bedöms ha en liten betydelse för verksamheten och att de inte har funktion för den generella insynen i verksamheten, för rättskipningen eller annan form av insynsfrämjande uppföljning.

Den dokumenthanteringsplan som i enlighet med SvKB 2017:1 ska finnas hos varje enhet får utgöra ett lokalt tillämpningsbeslut för gallring av handlingar. Detta kapitel ger verksamheten en möjlighet att gallra de handlingar som av verksamheten anses ha en liten eller tillfällig betydelse och som därmed saknar bevarandevärde. Det är upp till verksamheten att göra denna bedömning och lägga till den eventuella gallringsbara informationen till dokumenthanteringsplanen.

Tre grupper av handlingar inom kyrkovalet

Handlingar som upprättats av eller inkommer till Svenska kyrkan i samband med direkta val kan delas in i tre grupper.

1) HANDLINGAR SOM REGISTRERAS ENLIGT ORDINARIE RUTINER OCH BEVARAS

Detta kan till exempel gälla följande handlingar:

- Utgående begäran från stiftsstyrelsen om att nomineringsgruppen ska utse nytt ombud (SvKB 2019:17 2 §).
- Inkommen anmälan av (nytt) ombud (SvKB 2019:17 2 §).
- Inkommen ansökan om registrering av grupp-beteckning (KO 38 kap 23 §).
- Inkommet tillstånd från kandidat att anmäla henne/honom vid kyrkliga val (KO 38 kap 28 § samt SvKB 2019:17 5 §).
- Utgående erbjudan om möjlighet att komplettera ansökan om registrering eller anmälan av kandidater (KO 38 kap 25 § och SvKB 2019:17 1 §).
- Inkommen ändring eller komplettering av ansökan om registrering eller av anmälan av kandidater (KO 38 kap 25 §).
- Utgående besked till registrerade nomineringsgrupper att antalet kandidater är lägre än antalet mandat (KO 38 kap 30 §).
- Utgående begäran om komplettering/anledning till att handlingar som inkommit från en valnämnd är i bristfälligt skick (SvKB 2019:17 64 §).
- Beslut om fastställande av grupp- och kandidatförteckning (KO 38 kap. 31 §).
- Utgående anmälan till Svenska kyrkans valprovsnämnd av att mindre än hälften av det bestämda antalet ledamöter har blivit utsett eller av att inget val har kunnat genomföras (KO 38 kap 88 §).
- Inkomna överklaganden (som behandlas av Svenska kyrkans valprovsnämnd KO 38 kap 90-92 §§).
- Bevis för dem som blivit utsedda till ledamot eller ersättare av kyrkofullmäktige eller stiftsfullmäktige (SvKB 2019:17 74-75 §§).

2) HANDLINGAR SOM INTE REGISTRERAS MEN ARKIVERAS I ANNAN ORDNING OCH BEVARAS

Detta kan t.ex. gälla följande handlingar:

- Inkomna röstlängder från valnämnderna (KO 38 kap 58§ och SvKB 2019:17 22 §).
- Upprättade protokoll över den slutgiltiga röstsammanräkningen (SvKB 2019:17 69 §).
- Upprättade protokoll över mandatfördelning, utseende av ledamöter och ersättare (SvKB 2019:17 73 §).

3) HANDLINGAR SOM FÖRVARAS TILLS GALLRINGSFRISTEN HAR GÅTT UT, VAREFTER DE GALLRAS.

Förslagsvis kan följande handlingar gallras genom lokalt gallringsbeslut (i enlighet med SvKB 2019:1 kap. 12 **efter det att valet vunnit laga kraft**).

- Upprättat protokoll över hanteringen av förtidsröster (SvKB 2019:17 55 §).
- Upprättat tillkännagivande om tid och plats för slutgiltig sammanräkning (SvKB 2019:17 65 §).
- Upprättat tillkännagivande om att valen är avslutande (SvKB 2019:17 72-73 §).
- Inkomna röstkort i samband med förtids-, brev- eller budröstning (SvKB 2019:17 54 § och 56 §).

Följande handlingar gallras (i enlighet med SvKB 2019:1 10 kap 1-2 §§ efter att valet har vunnit laga kraft, dock senast efter utgången av den tid som valet avser:

- Inkomna protokoll och anteckningar från vallokal resp. röstningslokal (SvKB 2019:17 43 § och SvKB 2019:17 53 §)
- Inkomna protokoll över preliminär röstsammanräkning (KO 38 kap 58 § och SvKB 2019:17 61-62 §§).
- Inkomna kuvert i samband med förtids-, brev och budröstning (SvKB 2019:17 54 § och 56 §).
- Giltiga valsedlar, där det inte förekommer strykningar, tillägg och särskild personröst (i enlighet med SvKB 2019:17 71 §).

Följande handlingar gallras (i enlighet med SvKB 2019:1 2 §) efter valperiodens slut:

- Ogiltiga valsedlar (SvKB 2019:17 71 §).
- Valsedlar där det förekommer strykningar, tillägg eller särskild personröst (SvKB 2019:17 71 §).

Rensning vid arkivering

Handlingar som ska bevaras ska vid arkiveringen rensas från föremål av t.ex. plast och metall som kan skada handlingarna. Röstlängderna hålls samman av en spiral av plastbelagd ståltråd som enkelt kan lyftas av utan att skada handlingarna. Efter att spiralen har tagits bort läggs röstlängden i ett aktomslag.